

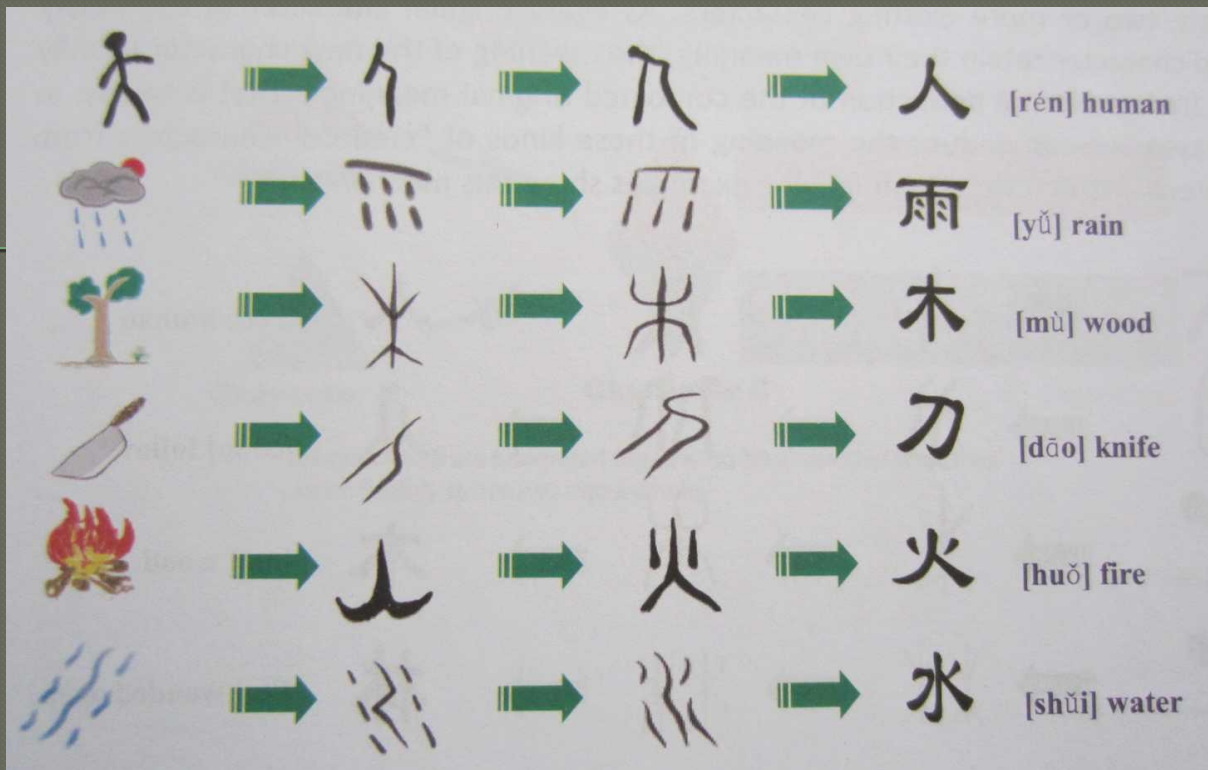
Типови језика

Миљана Салатић

Језици у свету

- Данас постоји око 5000 живих језика.
- Разлика између језика и дијалекта није сасвим јасна, јер о језичком статусу одлучују и други чиниоци (политички, етнички, културни), па се због тога не може утврдити тачан број језика.
- Многи језици одумиру (мански), али исто тако се дешава и да оживе (хербејски).

Name	Pictograph	Meaning	Name	Pictograph	Meaning
Aleph		Ox / strength / leader	Lamed		Staff / goad / control / "toward"
Bet		House / "In"	Mem		Water / chaos
Gimmel		Foot / camel / pride	Nun		Seed / fish / activity / life
Dalet		Tent door / pathway	Samekh		Hand on staff / support / prop
Hey		Lo! Behold! "The"	Ayin		Eye / to see / experience
Vav		Nail / peg / add / "And"	Pey		Mouth / word / speak
Zayin		Plow / weapon / cut off	Tsade		Man on side / desire / need
Chet		Tent wall / fence / separation	Qof		Sun on horizon / behind
Tet		Basket / snake / surround	Resh		Head / person / first
Yod		Arm and hand / work / deed	Shin		Eat / consume / destroy
Kaf		Palm of hand / to open	Tav		Mark / sign / covenant

- Језици су неравномерно распоређени.
- У Европи постоји 70 језика, док у Азији и Африци по 1300.
- Језици се разликују по броју говорника
- Око милијарду људи говори *мандарински* кинески, *шпански* око 420 милиона, а *енглески* 400 милиона људи.
- За науку су сви језици подједнако вредни за проучавање.

Језичка сродност

- Између неких језика постоје велике сличности у граматичкој структури и речнику, јер имају заједничко порекло. За такве језике кажемо да су генетски сродни, а група генетски сродних језика чини **језичку породицу**. Овакви језици имају заједничког претка, прајезик из којег су сви потекли.

-
- ⦿ До данас је утврђено 20 језичких породица.
 - ⦿ Најраспрострањенија је **индоевропска** (40% укупног светског становништва). Њене гране су:
 - ⦿ балто-словенска
 - ⦿ италска
 - ⦿ германска
 - ⦿ келтска
 - ⦿ индо-иранска
 - ⦿ грчка
 - ⦿ Поред индоеврпске групе језика постоје још и **угро-финска, палеосибирска, алтајска, дравидска, кавкаска породица** итд.

Језички типови и језичке универзалије

- ⦿ Језици могу бити повезани заједничким пореклом или пак дуготрајним географским или културним контактом.
- ⦿ Такви језици су слични, али сличност може да постоји и међу језицима који нису ни у каквом контакту.

-
- ⦿ Када је структура језика слична, говори се о **типолошкој сличности**, на основу које се успостављају језички типови:
 - ⦿ коренски (све речи непроменљиве)
 - ⦿ флективне (реч се мења додавањем наставка)
 - ⦿ аглунативне (на корен се лепе наставци од којих сваки има посебно граматичко значење)
 - ⦿ инкорпоративне (све што чини фразу или реченицу сраста у једну реч)

-
- Сви језици на свету имају нека заједничка обележја, **језичке универзалије**.
 - На пример, сви језици имају вокале и константе, властита имена, сви језици имају могућност да образују одричне, упитне и заповедне облике итд.

Одумирање језика у прошлости

- Сматра се да је постојало између 5000 и 20000 језика.
- Многи од њих су изумрли, а доказе да су постојали налазимо у натписима, на глиненим плочицама и сл.
- Неки од тих језика су битински, писидски, етрурски, сумерски, хетитски...
- У Европи је познато 75 изумрлих језика.
- Данас постоји дупло мање него раније, али нико не зна тачан број ишчезлих језика.

Lazze haglagolo conne luseb zu kib
 Zlodeu. luzemigo deunth. luseb b moki.
 delom. luzem igu DA murett napomoki
 lepocam. Tose aue beti. kibogu moish go
 rau ubeg uze mo chou. Dabim cisto iz
 goki. lu rega zin. pouued zuoril. lod
 lu Zaueti dsh dno puztic orboga pried.
 m uena. edin by Bogu ushe mogokomu
 gozpod Zaueti. iz pouuede ushe moie
 use zuori nebo. h greche. hse. xaric.
 onlo. Tose izco se vzeb neprudnib del.
 ga milofra. hse. inprudnega pomislega
 marue. hse. mic E se iesom unede zuo
 habela. hse. pe ril. ili neuede. nudon
 tra. luseb besib. Al. ili lubni. Tpe ili bde.
 luseb besib. moie. Vhprenib rotah. vlish
 nic. luseb b. Za. resib. vutbirah. vshofroy

THE ENOCHIAN ALPHABET

Family of Pn			Family of Tal			Family of Pal		
name	print	script	name	print	script	name	print	script
1 Pn b	V	W	8. Tal m	E	U	15. Pal z	T	T
2 Veh ck	B	K	9. Gon idy	Z	T	16. Med o	J	Y
3 Ged gl	G	G	10. Nu h	M	M	17. Don r	E	C
4 Gal d	S	X	11. Sir l	L	E	18. Ceph z	P	P
5. Or f	Z	Z	12. Mals p	Q	N	19. Van u/v/w	A	2
6. Un a	X	Y	13. Ger q	U	U	20. Fam z	T	T
7. Graphic e	T	T	14. Draz n	E	E	21. Gig l	U	U

Table of Enochian Letters, Print, and Script

ggià nash, cha ste tou nebbe,
svete bodi uvashe jmme,
 pridi nan uvasha crajuscha, bodi
 sdilana uvasha volontat, tacho
 tou nebbe, pà sè nà semgni.
Dajte nan nash uvsachidigni cruh,
 anù otpustite nan nashe dolhe,
 taccoj mi odpushgiamo nashin
 dushnichen; anù ni pijte nas tou
 tentaziun, mà vibranite nas od
 hudaha, od chrivaha. Taccù bodi.

Питања -168. страна у граматици.

9. Међу наредним тврдњама три су тачне. Заокружи слова испред њих.

- а) Не може се са сигурношћу утврдити тачан број језика у свету.
- б) Постоји јасна граница између језика и дијалекта.
- в) Језици су на свету равномерно распоређени.
- г) Кинески језик данас има највећи број говорника.
- д) У Азији се говори много више језика него у Европи.

10. У следећем низу подвуци изумрле језике.

старогрчки, латински, старословенски, арапски, персијски

11. Заокружи слово испред речи којом треба допунити следећу реченицу.

Најраспрострањенија језичка породица на свету данас је _____.

- а) утро-финска
- б) палеосибирска
- в) индоевропска
- г) кавкаска

12. У сваком низу прецртај по један језик који не припада тој групи, а затим у одговарајућа затамњена поља упиши *романски, словенски или њермански*.

а)

српски пољски фински руски бугарски македонски

б)

француски италијански шпански румунски мађарски португалски

в)

немачки енглески дански холандски грчки шведски

13. Прочитај тврдње о типовима језика и заокружи слово испред оног типа којем припада српски језик.

а)	КОРЕНСКИ	Граматички односи изражавају се употребом одређеног реда речи.
б)	ФЛЕКТИВНИ	Граматички односи изражавају се додавањем наставака од којих сваки може имати више значења.
в)	АГЛУТИНАТИВНИ	Граматички односи изражавају се додавањем низа наставака од којих сваки има посебно значење.
г)	ИНКОРПОРАТИВНИ	Речи су врло дуге и компиковане тако да, на пример, глагол често обухвата и свој објекат у оквиру исте речи.

14. Заокружи слово испред тврдње која не указује на језичку универзалију.

а) Сви језици имају вокале. б) Сви језици имају слоге које се састоје од консонанта и вокала.

в) Сви језици имају падеже. г) Сви језици имају могућност да образују одричне облике.